

עין משפט
גור מצוה

לו:

משילין פרק חמישי ביצה

מסורת הש"ס

לא אב מיי פיה
מלכות יורש כל
יא סמט עסק מרים
טועים איח סמט על
ספיקה
לב ג מיי סמ הלסט יח
טועים סמ ספיק טי
לז ר מיי סמ הלסט כ
לג הלסט סמ ספיק י
לד הלסט סמ ספיק י
לז ר מיי ספיק מל
לד ר מיי ספיק מל
שטתה יובל הל כ:

ושמואל אמר אף חבית אסורה. דלית ליה צריכה ומימה דכפרק
מי שאלמו (ונישן דף עה): דלמך להחוקן שמואל צניטא
דשכיב מרע אס ימות יהא גט ואס לא ימות לא יהא גט ולכי מיית
הו גיטא אלמא אית ליה צריכה דה"ג דייק דביש כל הגט ושס דף
סה: וסס: וי"ל דהיינו דוקא מולת
דנעת אחריס אבל מולת דנעת עמנו
כי חבית לית ליה צריכה: (ו)
לאיסור מוקצה לא חששו. אן
סהדי דכל אחד מגייהו
אקצי דעמיה ממלקו של חנרו ואס
היו רוצין לאכלה כאל אינה אסורה
משום מוקצה לומר כל מלק וחלק יונק
משל חנרו ויש כאל מוקצה ולהוליקה
איח לתמומו אמה אוסר עליון מפני
ייקנה זאת אס יש לחוש לךך לחוש
איך משום מוקצה כפ"ה וקשה מלי
מוקצה יש כאל והלא חלק חנרו
מוטר לו לאכול אס נתן לו חנרו
דלמך לעליס ממלקן ציי"ט בהמה
חיה ושק צין מין צין שמוטין ומפרס
רבינו שמואל לויסוף מוקצה שהבמה
גלה ומסייעה שמוטית ציוט טוב
ולא אסרת להו למישח להכי אע"ג
דסביחא ליה כרבי יהודה מוקצה
לאיסור תמוטין שחלק כל אחד יונק
ומתגדל משום חנרו ששסת לאסרה בכך:
והיונן

דלא כר' דוסא: כאל כרעוס אחד. שאין צעיר אלא רועה אחד כל
צני העיר מעמידו בהמה בדרשומו ונקיטלו צביחמו ונהב צין מוכר
צין לוקח דעמו שלל תקנה הכהמה צביחמו אזלו אלא צביחמת
הרועה. ומתני' בשני רועים דלא דיעין להי מנייהו הווא לה דעת
צעלים הלך הרי הן כרגלי העולים
אס אינס אלא הרועה מנעדו יוס:
דיקא גמי. דמתני' בשני רועים:
שני ששאלו חלוק. מנעדו יוס להיות
דרשות שניהם: **זו ליך** **זו שרתי**.
של יו"ט לבית המדרש: **וזה ליך** **זו**
עריבו. על שני צימ המטמה: **עליו**
ללפון. על מנת אומי חלוק להוליקו
ללפון: **זה שערב עליו ללפון מלק**.
ומוליקו ללפון: **כרגלי מי שערב**
לדרוס. מה שרגליו של דרוט יובילין
ליך ללפון מוליקו וזו ללפון ולא יומר:
זה שערב עליו לדרוס. ומוליקו זה
לדרוס כרגלי מי שערב עליו ללפון
כמו שרגליו של צפוני ומותרות ליך
לדרוס מוליקו זה ולא יומר מפני חלקו
של צפוני. כיון אס נתנו שניהם עירובין
בסוף אלף אמה זה ללפון להיות לו
ששט אלפים ללפון ואלף לדרוס ששרי
ממקום ערובו יש לו אלפים אמה
לכל רוח וזה לדרוס לסוף אלף להיות
לו ששט אלפים לדרוס ואלף ללפון אלף
יובילין להוליקן אלא אלף אמה לכל ד'
שניהם מותרים בהם: **ואס מלשו**
עליו אס הפסוס. תמוט סבת מלפון
לדרוס אצדעת אלפים שניס ללפון
ושניס לדרוס ואס נתנו עירובין זה
לסוף אלפים ללפון וזה לסוף אלפים
לדרוס ונתמל תמוט שלס ממוטע
להפסיק צין שני עירובין לא יוז
ממקומו לא ללפון ולא לדרוס שהצפוני
אין לו לדרוס אפילו ספועה וכן
הדרוטי ללפון שממקום עירובו יש לו
אלפים לכל רוח ששרי לכך ערב
שחמלקן צביחמו ממקום ליתמ ונקנה
במקום עירובו: **שני ששאלו**. מעיי"ט
להלןן ציי"ט: **הניס מוסרס**. להוליקן
כל אחד חלקו למקום שערב: **ונבמה**
אסורה. להוליקן אלא למקום ששניהם
הוליקס: **אפי' חבית אסורה**. דלון
צריכה וי"ל חלק שני לזה היה ראו
לחנרו וצין השמשות קנה חלק זה
צביחמת חנרו: **עולוס קסבר** יש
הלך חבית ומותרת ושאיני

הנהרות הב"ח

(א) ר"ה ד"ה ויה שערב
עליו לדרוס מוליקו לדרוס
כל"ה ומיזה זה מתקן:

מוסף רש"י

הלכה כר' דוסא. ואמר
הרי הווא כרגלי העולם
(דקטו ח. הלכה כרגלי
משנה. דני הווא סידר
התנהגות ויבשרה דניס
וישירו געניו שאלן סמס
ולא הווא סמס אומיו
עליך די שלל יחי שניה
מפי יורשין אלו שני
מפי המוריס וישו כמותן
לדור. ודור המוריס
הרב. טלס פתחים א'
טלס גמורס וישירי י'
בולס טמאי. כל לילס
המוריס נתלו הפתחים
חתם שדי התקרה של סמס
טמאי. ודף על פי שני
חתם הגג המחולק על
הת. גמורס חתים
וטמאי על מקום שווא
דך יילת הטמאי שסופו
ללא דך. ועל אס אן
אני ידעס כלתה יילת
הלך טלס טמאי. (ש"ד
י' וסמט שערב ללמח לו
מטמאי חתם וטמאי לילס,
אלא חילט טמאי הכי
גמרי לה. ואפלי מלית
של סמס על טמאי. וכן
דמיון דטון טמאי לא
מוסמח מלית הכי מפק
ליה ויבולן סמ. וסמט
אחד מרן. לחת מית
המט. (ש"ד י' ודלי סהוא
מפיק ליה וטוריו סהוא
הוא טמא. צין לילס
דמטיקת צין לילס ללסוף
המוליקן לו פתחין. וכילן
לגמרי ודלי הכל
מוקפין להי. דמיון הכל
מחלן ונכנס כלילס
המוליקס למון חתן כן
פתחין. דליה סהוא
דנפתח מפק ליה וישירי
י' ארבעה על ארבעה.
כך שטרתי שטרתי
להילת מתיס. (ש"ד י'
פתיח מר' על די איני
מכוס להיל על השלר
וטוריון סמ. מצלת על
הפתחים בולן. מלמח
אפילו נפתח ויטע"י י' עד
שלא ימות המת. דלא
נחת להו טמאי אשאר
פתחים. אלל שמימות חת
כבר נטמא הלילס ולא
אמרין הובנר דמתי
דמטיקת נמי שמיחה
למפיק כתי סמחא אלל
נחת להו טמאי. (ש"ד י')

ללא כר' דוסא: כאל כרעוס אחד. שאין צעיר אלא רועה אחד כל
צני העיר מעמידו בהמה בדרשומו ונקיטלו צביחמו ונהב צין מוכר
צין לוקח דעמו שלל תקנה הכהמה צביחמו אזלו אלא צביחמת
הרועה. ומתני' בשני רועים דלא דיעין להי מנייהו הווא לה דעת
צעלים הלך הרי הן כרגלי העולים
אס אינס אלא הרועה מנעדו יוס:
דיקא גמי. דמתני' בשני רועים:
שני ששאלו חלוק. מנעדו יוס להיות
דרשות שניהם: **זו ליך** **זו שרתי**.
של יו"ט לבית המדרש: **וזה ליך** **זו**
עריבו. על שני צימ המטמה: **עליו**
ללפון. על מנת אומי חלוק להוליקו
ללפון: **זה שערב עליו ללפון מלק**.
ומוליקו ללפון: **כרגלי מי שערב**
לדרוס. מה שרגליו של דרוט יובילין
ליך ללפון מוליקו וזו ללפון ולא יומר:
זה שערב עליו לדרוס. ומוליקו זה
לדרוס כרגלי מי שערב עליו ללפון
כמו שרגליו של צפוני ומותרות ליך
לדרוס מוליקו זה ולא יומר מפני חלקו
של צפוני. כיון אס נתנו שניהם עירובין
בסוף אלף אמה זה ללפון להיות לו
ששט אלפים ללפון ואלף לדרוס ששרי
ממקום ערובו יש לו אלפים אמה
לכל רוח וזה לדרוס לסוף אלף להיות
לו ששט אלפים לדרוס ואלף ללפון אלף
יובילין להוליקן אלא אלף אמה לכל ד'
שניהם מותרים בהם: **ואס מלשו**
עליו אס הפסוס. תמוט סבת מלפון
לדרוס אצדעת אלפים שניס ללפון
ושניס לדרוס ואס נתנו עירובין זה
לסוף אלפים ללפון וזה לסוף אלפים
לדרוס ונתמל תמוט שלס ממוטע
להפסיק צין שני עירובין לא יוז
ממקומו לא ללפון ולא לדרוס שהצפוני
אין לו לדרוס אפילו ספועה וכן
הדרוטי ללפון שממקום עירובו יש לו
אלפים לכל רוח ששרי לכך ערב
שחמלקן צביחמו ממקום ליתמ ונקנה
במקום עירובו: **שני ששאלו**. מעיי"ט
להלןן ציי"ט: **הניס מוסרס**. להוליקן
כל אחד חלקו למקום שערב: **ונבמה**
אסורה. להוליקן אלא למקום ששניהם
הוליקס: **אפי' חבית אסורה**. דלון
צריכה וי"ל חלק שני לזה היה ראו
לחנרו וצין השמשות קנה חלק זה
צביחמת חנרו: **עולוס קסבר** יש
הלך חבית ומותרת ושאיני

במה שהמה צניס צין השמשות וכל אנריה צמייה ויוקנס יק כל אבר וצבר
סחומין. חלקי הכהמה שרלון לשני סחומין: **לאיסור מוקצה** לא חששו. אן סהדי דכל חד מנייהו אקצי דמתי חמלקו של חנרו ואס היו רואים
לאכלה כאל אינה אסורה עליהם משום מוקצה לומר כל חלק יק מנייהו ויש כאל מוקצה ולהוליקה איח לתמומו אמה אוסר עליהם מפני
ייקנה זו אס יש לחוש לךך לחוש איך משום מוקצה כפ"ה וקשה מלי מוקצה יש כאל והלא חלק חנרו מוטר לו לאכול אס נתן לו חנרו
דלמך לעליס ממלקן ציי"ט בהמה חיה ושק צין מין צין שמוטין ומפרס רבינו שמואל לויסוף מוקצה שהבמה גלה ומסייעה שמוטית ציוט טוב
ולא אסרת להו למישח להכי אע"ג דסביחא ליה כרבי יהודה מוקצה לאיסור תמוטין שחלק כל אחד יונק ומתגדל משום חנרו ששסת לאסרה בכך:
והיונן

במה שהמה צניס צין השמשות וכל אנריה צמייה ויוקנס יק כל אבר וצבר
סחומין. חלקי הכהמה שרלון לשני סחומין: **לאיסור מוקצה** לא חששו. אן סהדי דכל חד מנייהו אקצי דמתי חמלקו של חנרו ואס היו רואים
לאכלה כאל אינה אסורה עליהם משום מוקצה לומר כל חלק יק מנייהו ויש כאל מוקצה ולהוליקה איח לתמומו אמה אוסר עליהם מפני
ייקנה זו אס יש לחוש לךך לחוש איך משום מוקצה כפ"ה וקשה מלי מוקצה יש כאל והלא חלק חנרו מוטר לו לאכול אס נתן לו חנרו
דלמך לעליס ממלקן ציי"ט בהמה חיה ושק צין מין צין שמוטין ומפרס רבינו שמואל לויסוף מוקצה שהבמה גלה ומסייעה שמוטית ציוט טוב
ולא אסרת להו למישח להכי אע"ג דסביחא ליה כרבי יהודה מוקצה לאיסור תמוטין שחלק כל אחד יונק ומתגדל משום חנרו ששסת לאסרה בכך:
והיונן

רבינו חננאל

הבהמה הבעלים כרגלי
הבעלים כרגלי. אוקימנא
כרגלי רועים. לפיכך היא
כרגלי הבעלים, אבל היא
דמי ר' דוסא הלוקח
בהמה מחברו מערב
יוס טוב. אפי' שלא
נתנו לו אלא ביי"ט.
הרי היא כרגלי הרועה,
אוקימנא ברועה אחד.
ארי יוחנן הלוקח כרבי
דוסא. הטמא בהמה לבני
אדם. לרועה הרי הוא
כרגלי. כלום המיתריס
לאחר סן אחריס כרגלי.
ושאן מוחירין. לפיכך
שכולן הוליקין. ח"ר שנים
ששאלו חלק אחד הו'
ליך כו שרתי לבית
המדרש וזה ליך כו
ערבית ויה המשהו
זה עירב עליו ללפון
וזה עירב עליו לדרוס
הו שערב ללפון מהלך
כרגלי מי שערב עליו
לדרוס זה כו. (א) ארס
יש לו אלפים אמה לכל
רוח. ואס יערב לדרוס
ללפון אלף טקי העיר
וטמאי. יש לו רשות
להלך ללפון גי אלפים
ובדרוס אלף כבד. וזה
פירושו כיון שערב אחד
ללפון ללפון סוף אלף.
והאחר סוף אלף לדרוס.
והוא עירב ללפון
ללפון וזה עירב עליו
אלף לדרוס. כלומר יש
לו רשות להלך אלף
בדרוס ששאר לו סן
האלפים שבצפון. וכן
היו סחומיו. ואס מליקס
עליו את החתום. הרי
אילו לא יזוהו ספקתו.
כלומר אם עירב האחר
בדרוס סוף אלפיו
נמצא שתיקני רשותו
כיון שהי רשות שרתו
אלפים אמה להלך בדרוס
ללפון אלפיו אמה. וכן
לו בצפון אפילו אמה
אחת. וכן אס עירב
האחר ללפון סוף אלפים
התיקן אלפים שריו לו
בדרוס ללפון ולא נשאר
לו בדרוס כלום. וכן
שחלקו לו קנה שביחה
כרגלי שניהן. וזה אין לו
בצפון כלום רשות להלך
בו. והאחר אין לו בדרוס
רשות להלך אפילו אמה
אחת. לוי זיוהו ספקתו.
זה פירושו אס מרעו עליו
את החתום. אימנר שנים
שלקחו חבית (ובמה) שם
בשומות ביי"ט. וזה
צריך ליך בדרוס וזה
צריך ליך לצפון. אמר
ר' חבית מותרת לחלק
ליטלו זה חצייה בצפון
ובחצייה בדרוס. (א)

הבהמה אסורה. ואצ"ג (דאן) (רישן ברירה. ובינן שחלקו נוטל זה חצייה וזה חצייה. נחבר כי כל אחד מה שלקח הוא
חלקו הנתיב סמחול. ולמה אסור רב. משום דקא יניק סחומין מהרדי, פירוש הבהמה איביה ויוקנן זה האבר אב זה
האבר. וחי אישכר שלא נשאר מזה חצייה לזה חצייה ומה לזה. ואפשר לרב [לאיסורן] מוקצה לא חששו. כלומר הבהמה
כילה אמתו מוקצה דיהת ואני שוטימין אותה ביי"ט. לאיסור שיקנן זה חצייה שחששו. שחוק רב. ורי יוחנן אמר אפילו חבית
נמי אסורה. וקילי כר' יוחנן. אימנר רב [ארשעיאן] אמר יש ברירה ורי יוחנן אמר אין ברירה. ואקשינן וסבר ר' (יוחנן)
[ארשעיאן] יש ברירה. והתנן המת בבית ורו פתחים הרבה בולן טמאין נפתח אחד מהן כו. וכבר פירשנוהו לעיל. ופירק
אשין. רב ארשעיא אמר אין ברירה ורי יוחנן אמר יש ברירה. ומה אית ליה לרי יוחנן ברירה. והאמר ר' אבי ארי יוחנן האחין
שחלקו הרי הן אלו קלקוחות ומחזירין לו זה ביובל. ואית יש ברירה למה מחזירין. כיון שלקחו נחבר ר' אבי ארי יוחנן הנתיב
שורשיש אביי מחמילת. ואי' שאני יודשה שיהא סן החוזה ולפיכך אין לו ברירה אבל ברובנן אית ליה ברירה. ומי אית
ליה ברירה כלל. והתני [אין] ר' יהודה אמר אין אדם מתנה על שני דברים כאחד אלא אם בא חכם למרות עירובו כו.

הבהמה אסורה. ואצ"ג (דאן) (רישן ברירה. ובינן שחלקו נוטל זה חצייה וזה חצייה. נחבר כי כל אחד מה שלקח הוא
חלקו הנתיב סמחול. ולמה אסור רב. משום דקא יניק סחומין מהרדי, פירוש הבהמה איביה ויוקנן זה האבר אב זה
האבר. וחי אישכר שלא נשאר מזה חצייה לזה חצייה ומה לזה. ואפשר לרב [לאיסורן] מוקצה לא חששו. כלומר הבהמה
כילה אמתו מוקצה דיהת ואני שוטימין אותה ביי"ט. לאיסור שיקנן זה חצייה שחששו. שחוק רב. ורי יוחנן אמר אפילו חבית
נמי אסורה. וקילי כר' יוחנן. אימנר רב [ארשעיאן] אמר יש ברירה ורי יוחנן אמר אין ברירה. ואקשינן וסבר ר' (יוחנן)
[ארשעיאן] יש ברירה. והתנן המת בבית ורו פתחים הרבה בולן טמאין נפתח אחד מהן כו. וכבר פירשנוהו לעיל. ופירק
אשין. רב ארשעיא אמר אין ברירה ורי יוחנן אמר יש ברירה. ומה אית ליה לרי יוחנן ברירה. והאמר ר' אבי ארי יוחנן האחין
שחלקו הרי הן אלו קלקוחות ומחזירין לו זה ביובל. ואית יש ברירה למה מחזירין. כיון שלקחו נחבר ר' אבי ארי יוחנן הנתיב
שורשיש אביי מחמילת. ואי' שאני יודשה שיהא סן החוזה ולפיכך אין לו ברירה אבל ברובנן אית ליה ברירה. ומי אית
ליה ברירה כלל. והתני [אין] ר' יהודה אמר אין אדם מתנה על שני דברים כאחד אלא אם בא חכם למרות עירובו כו.

והתנן ומוקפין (בבבב) אין אדם מתנה על שני דברים כאחד. ומה שפירושן חז"ל כי כיון שחלקו נטל זה חצייה וזה חצייה. נחבר כי כל אחד מה שלקח הוא
חלקו הנתיב סמחול. ולמה אסור רב. משום דקא יניק סחומין מהרדי, פירוש הבהמה איביה ויוקנן זה האבר אב זה
האבר. וחי אישכר שלא נשאר מזה חצייה לזה חצייה ומה לזה. ואפשר לרב [לאיסורן] מוקצה לא חששו. כלומר הבהמה
כילה אמתו מוקצה דיהת ואני שוטימין אותה ביי"ט. לאיסור שיקנן זה חצייה שחששו. שחוק רב. ורי יוחנן אמר אפילו חבית
נמי אסורה. וקילי כר' יוחנן. אימנר רב [ארשעיאן] אמר יש ברירה ורי יוחנן אמר אין ברירה. ואקשינן וסבר ר' (יוחנן)
[ארשעיאן] יש ברירה. והתנן המת בבית ורו פתחים הרבה בולן טמאין נפתח אחד מהן כו. וכבר פירשנוהו לעיל. ופירק
אשין. רב ארשעיא אמר אין ברירה ורי יוחנן אמר יש ברירה. ומה אית ליה לרי יוחנן ברירה. והאמר ר' אבי ארי יוחנן האחין
שחלקו הרי הן אלו קלקוחות ומחזירין לו זה ביובל. ואית יש ברירה למה מחזירין. כיון שלקחו נחבר ר' אבי ארי יוחנן הנתיב
שורשיש אביי מחמילת. ואי' שאני יודשה שיהא סן החוזה ולפיכך אין לו ברירה אבל ברובנן אית ליה ברירה. ומי אית
ליה ברירה כלל. והתני [אין] ר' יהודה אמר אין אדם מתנה על שני דברים כאחד אלא אם בא חכם למרות עירובו כו.